

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

4252

Acord del Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears sobre els parcs fotovoltaics Santa Eulàlia 1 i Santa Eulàlia 2, pol. 14, parc. 90, TM Santa Margalida (183A/2019)

En relació amb l'assumpte de referència, i d'acord amb l'establert a l'article 41.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, es publica l'Acord del Ple de la CMAIB, en sessió de 14 de maig de 2020,

DECLARACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL

Es tracta de l'agrupació de dues instal·lacions fotovoltaïques en sòl rústic de tipus C, l'ocupació del parc fotovoltaic Santa Eulària 1 és de 44.552 m² i el parc fotovoltaic Santa Eulària 2 és de 47.472 m² situats la major part en sòl rústic comú, dins la categoria d'Àrea de Transició d'Harmonització (AT-H), i una petita part en sòl rústic comú, dins la categoria de sòl rústic general (SRG), s'ubiquen en una parcel·la en zona d'aptitud mitja i alta, raó per la qual es troben incloses al grup 3, Energia, apartat 12) Instal·lacions per a la producció d'energia elèctrica a partir de l'energia solar, incloses les esteses de connexió a la xarxa següents:

-Instal·lacions amb una ocupació total de més de 4 ha situades en sòl rústic a les zones d'aptitud mitjana del PDS d'energia, excepte les que estiguin situades en qualsevol tipus de coberta o en zones definides com a aptes per a les instal·lacions esmentades en el pla territorial insular corresponent.

Segons el projecte, és necessària la Utilitat Pública sense necessitat de declaració d'Interès General. Amb tot, i d'acord amb l'article 17.1 de la Llei 12/2016, aquest projecte es tramita d'acord amb l'article 7.1 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, raó per la qual el projecte serà objecte d'una Avaluació d'Impacte Ambiental Ordinària i, per tant, s'haurà de seguir la tramitació ambiental establerta al títol II, capítol II, secció 1^a de l'esmentada Llei.

1. Informació del projecte: objecte, ubicació i descripció

Es contempla la realització d'una agrupació fotovoltaïca, formada per dues instal·lacions, Santa Eulària 1 i Santa Eulària 2, connectades a la xarxa elèctrica de mitja tensió de la companyia elèctrica Endesa Distribució, a una finca de Santa Margalida.

El conjunt estarà format per 30.800 panells solars de 300 Wp de potència unitària (potència instal·lada total de 9.702,2 kWp), per 124 inversors de 66 kW cada un, 6 centres de transformació, 2 Centre de Maniobra i Mesura (CMM), 2 centre de control i per línies d'evacuació de 15 kV soterrades i dues connexions (Est-Oest) sobre la línia de distribució mitjançant torres de conversió aèria-soterrada.

La superfície total de la parcel·la és de 677.005 m² i l'ocupació de la planta és de 92.191 m².

El parc fotovoltaic Santa Eulària 1 estarà format per 16.170 panells solars de 300 Wp de potència unitària (potència instal·lada total de 4.851 kWp), per 62 inversors de 66 kW cada un, 3 centres de transformació, 1 Centre de Maniobra i Mesura (CMM), 1 centre de control i per línies d'evacuació de 15 kV soterrades i connexió sobre la línia de distribució mitjançant torre de conversió aèria-soterrada.

L'ocupació del parc fotovoltaic és de 44.552 m², un 6,58% de la superfície total de la parcel·la. El promotor del projecte és Terbio Fotovoltaico S.L.

El parc fotovoltaic Santa Eulària 2 estarà format per 16.170 panells solars de 300 Wp de potència unitària (potència instal·lada total de 4.851 kWp), per 62 inversors de 66 kW cada un, 3 centres de transformació, 1 Centre de Maniobra i Mesura (CMM), 1 centre de control i per línies d'evacuació de 15 kV soterrades i connexió sobre la línia de distribució mitjançant torre de conversió aèria-soterrada.

L'ocupació del parc fotovoltaic és de 47.472 m², un 7,01% de la superfície total de la parcel·la. El promotor del projecte és Ventaja Solar 3, S. L.

El sistema global dels parcs es basa en la transformació del corrent continu generat pels panells solars, en corrent altern de la mateixa qualitat (tensió, freqüència,...) que la que circula per la xarxa comercial elèctrica (400 V). Aquesta transformació es realitza a través de l'inversor, element que té, a més, altres funcions, realitzar l'acoblament automàtic amb la xarxa i incorporar part de les proteccions requerides per la legislació vigent.

L'energia des dels inversors és enviada als transformadors BT/MT la funció dels quals és elevar la tensió de l'electricitat fins als 15.000 V per al seu transport fins al punt de connexió amb la xarxa de distribució, propietat d'Endesa Distribució, on és íntegrament abocada a la xarxa.

Les instal·lacions en mitja tensió proposades estaran formades pels següents elements:

- Línies de Mitja tensió d'interconnexió dels centres de transformació.
- Centre de maniobra i mesura fotovoltaic (CMM FV).
- Línia general d'interconnexió des dels centres de transformació fins al CMM FV en el Punt de connexió.

Els panells aniran fixats directament sobre estructures d'acer galvanitzat i alumini que estaran clavades al terreny o empenades. Les estructures que suporten els panells aixequen uns 2,87 m. L'estructura estarà degudament sostinguda i ancorada, essent calculada per resistir les preceptives càrregues de vent i neu. Les estructures tenen facilitat en el desmuntatge i desmantellament.

A cada un dels parcs es construiran tres transformadors en tres edificis prefabricats de 4,46x2,38x2,585 m de formigó però amb acabats d'acord a la norma 22 del PTIM.

Cada parc comptarà amb un Centre de Maniobra i Mesura (CMM FV) integrat dins un edifici de formigó de 6,08x2,2x2,59 metres, a més d'un Centre de Control situat proper als mateixos.

A la parcel·la hi travessa una línia aèria de mitja tensió que prové de la subestació elèctrica de Santa Margalida, els dos punts de connexió s'establiran sobre aquesta línia.

El punt de connexió per al parc Santa Eulària 1 es situa en les coordenades aproximades UTM,(FUS 31 ED50) X: 512.65, I: 4.401.414; per dur a terme la connexió es realitzarà:

- Nova torre metàl·lica model C/3000/14 o similar amb seccionador i interruptor hexafluorur i conversió línia aeri-subterrània. (Situat a l'interior del polígon 14 parcel·la 90).
- Tram de 120 m de Línia de Mitjana Tensió soterrada des de pal de conversió aeri-subterrani fins a Centre de Maniobra i Mesura, situat a la zona nord del terreny.
- Centre de Maniobra i Mesura (d'ara endavant CMM FOTOVOLTAIC) situat devora el camí de Santa Eulària.
- A partir del CMM, la línia serà privada de mitja tensió soterrada.

El punt de connexió per al parc Santa Eulària 2 es situa en les coordenades aproximades UTM,(FUS 31 ED50) X: 512.128, I: 4.401.179; per dur a terme la connexió es realitzarà:

- Nova torre metàl·lica model C/4500/14 o similar amb seccionador i interruptor hexafluorur i conversió línia aeri-subterrània. (Situat a l'interior del polígon 14 parcel·la 90).
- Tram de 400 m de Línia de Mitjana Tensió soterrada des de pal de conversió aeri-subterrani fins a Centre de Maniobra i Mesura, situat a la zona nord del terreny.
- Centre de Maniobra i Mesura (d'ara endavant CMM FOTOVOLTAIC) situat devora el camí de Santa Eulària.
- A partir del CMM, la línia serà privada de mitja tensió soterrada.

2. Elements ambientals significatius de l'entorn del projecte

Diagnòstic territorial

Segons el PTI de Mallorca, els parcs solars fotovoltaics s'ubiquen la major part en sòl rústic comú, dins la categoria d'Àrea de Transició d'Harmonització (AT-H), i una petita part en sòl rústic comú, dins la categoria de sòl rústic general (SRG). D'acord a les Normes Subsidiàries de Santa Margalida aprovades el 29-04-1986, la zona a on es situen els terrenys dels parcs fotovoltaics estan qualificats com a zona Agrícola-Ramadera. A més, els terrenys estan situats dins la Unitat de Paisatge 3, Badies del Nord.

Conforme al Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari, la finca està inscrita, actualment, en el Registre General d'Explotacions Agràries nº14.913 amb una base territorial de 142,36 ha que genera 5,88 UTAs. Per tant, el parc fotovoltaic representa un 6,46% de l'explotació agrària.

A l'àrea de la parcel·la on s'ubiquen els parcs fotovoltaics no hi ha afecció per APR o per espai natural protegit. La vulnerabilitat per contaminació d'aqüífers és moderada i no es troba en Xarxa Natura 2000, zona inundable o potencialment inundable.

D'acord a la classificació geogràfica d'instal·lacions fotovoltaïques del Pla Director Sectorial d'Energies Renovables de les Illes Balears (Decret 33/2015, de 16 de maig, BOIB núm. 73), es tracta d'una zona d'aptitud mitjana i alta, tractant-se d'una instal·lació de tipus C l'ocupació de la qual és inferior a 10 hectàrees.

Diagnòstic ambiental

S'ha realitzat una caracterització de la zona, un inventari ambiental, on es descriu el medi físic (localització, climatologia, orografia i geologia, hidrologia, sòls, vegetació, fauna, paisatge i espais naturals), i el medi socioeconòmic (aspectes demogràfics i socioeconòmics, sectors productius, infraestructures, planejament urbanístic i patrimoni, forests d'utilitat pública i activitat cinegètica).

En relació a la topografia, la zona es troba en un àrea amb pendents suaus, pendent del 0-5% cap a la línia de costa. Això implica que els moviments de terres seran mínims.

En relació a l'aigua, el projecte es desenvolupa sobre les Masses d'Aigües Subterrànies:

1816M2 – Son Real. Aquífer poc profund, amb presència de clorurs i nitrats. Mal estat quantitatiu, mal estat químic i en estat de deteriorament reversible.

1811M1- Sa Pobla. Aquífer superficial, amb presència de clorurs i nitrats. Bon estat quantitatiu, mal estat químic i amb estat de deteriorament estructural.

1811M1-Llubi. Aquífer poc profund, amb presència de clorurs i presència local de nitrats. Bon estat quantitatiu, mal estat químic i en estat de seguiment.

La vulnerabilitat és moderada. El projecte no es troba en zona inundable o potencialment inundable.

A l'àrea d'actuació de la parcel·la no es realitza cap activitat agrària rellevant, actualment, són terres de conreu pràcticament sense arbrat. Segons l'informe del Servei d'Agricultura, a la part del terreny previst per a la instal·lació, el sòl es de sorra fina i pedres i en la meitat sud predomina la pedra. D'acord amb la manifestació del propietari, el darrer cultiu van ser faves per mantenir la rotació del guaret. Des del punt de vista agrari, es tractaria d'un sòl de productivitat baixa o molt baixa.

S'identifiquen masses forestals a l'est i al Nord-oest de les instal·lacions, la massa Est, la més extensa i propera, està catalogada com a Zona d'Alt Risc d'Incendi (ZAR).

A la part est de la parcel·la, segons font de l'IDEIB, hi trobem Hàbitats d'Interès Comunitari (HIC) format (Cneoro tricocci-Ceratonietum siliquae i Hypochoerido-Brachypodietum retusi).

Segons font de l'IDEIB, apareixen les següents espècies catalogades i amenaçades a la quadrícula de 5 x 5 del Bioatles:

Arpella	Circus aeruginosus
Rosseta	Marmaronetta angustirostris
Ànnera blanca	Tadorna tadorna
Toret	Ardeola ralloides
Picaplatges camanegre	Charadrius alexandrinus
Picaplatges petit	Charadrius dubius
Hortolà de canyet	Emberiza schoeniclus subsp. Witherbyi
Abellerol	Merops apiaster
Gall faver	Porphyrio porphyrio
Buscarla mostatxuda	Acrocephalus melanopogon
Càdec de mar	Juniperus oxycedrus subsp. Macrocarpa
Orquídia de prat	Orchis palustris

L'àrea en major presència d'aquestes espècies, la majoria aus, correspon a l'entorn de l'Albufera que es troba a més d'un quilòmetre de l'àrea d'execució dels parcs fotovoltaics.

L'àrea destinada al projecte son terres de conreu de secà, on predominen espècies adaptades a espais oberts, majoritàriament els que pertanyen a la família "Alaudidae".

En relació a la flora, hi trobem la presència potencial de l'orquídia de Prat "Orchis palustris", catalogada com a vulnerable al RD 75/2005. A l'inventari de camp realitzat no s'ha trobat la presència d'aquesta espècie. Segons dades del servei de protecció d'espècies a l'àrea d'execució del projecte no hi ha presència d'aquesta espècie.

D'espècies catalogades no amenaçades:

Terrola	Calandrella brachydactyla
Calàpet	Bufotes balearicus
Serp de garriga	Macroprotodon mauritanicus
Llambrija	Sterna hirundo
Ratapinyada de coa llarga	Tadarida teniotis
Titina d'estiu	Anthuscampestris
Xàtxero groc	Motacilla flava
Setmesó	Tachybaptus ruficollis
Avisador	Himantopus himantopus
Mussol banyut	Asio otus
Buscarla de canyar	Acrocephalus scirpaceus
Tortuga mediterrània	Testudo hermanni
Passaforadí	Troglodytes troglodytes
Puput	Upupa epops
Ratapinyada dels graners	Eptesicus serotinus
Ratapinyada d'Escalera	Myotis escaleraei
Ratapinyada gran	Myotis myotis
Ratapinyada de vores clares	Pipistrellus kuhlii
Ratapinyada soprano	Pipistrellus pygmaeus
Ratapinyada orelluda	Plecotus austriacus
Lliri de mar, lliri d'arenal, assutzena d'arenal	Pancreatium maritimum
Fonoll marí	Crithmum maritimum
Garballó, margalló	Chamaerops humilis
Cirerer de betlem, cireretes o guingues del bon pastor	Ruscus aculeatus
Murta, murtera, murtra	Myrtus comunis
Limòniom o ensopeguera	Limonium majoricum
Alga de vidriers, altina	Posidonia oceanica
Llampúgol, aladern	Rhamnus alaternus
Tamarell	Tamarix gallica

La proximitat del projecte a la zona urbana de Can Picafort reduirà les probabilitats de que hi hagi presència de fauna d'interès a l'àrea d'execució dels parcs.

3. Resum del procés d'avaluació

Fase d'informació pública i de consultes

El 29 d'agost de 2019 es va publicar en el BOIB núm. 119 la informació pública d'autorització administrativa, declaració d'utilitat pública i AIA dels parcs fotovoltaics Santa Eulària 1 i Santa Eulària2. NO HI HA HAGUT AL·LEGACIONS. Durant la IP han estat consultades les següents administracions:

- Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la DG de Medi Rural
- Departament d'Urbanisme i Departament de Medi Ambient del Consell de Mallorca
- Ajuntament de Santa Margalida.
- GOB i Amics de la Terra
- Endesa i Red Eléctrica de España

S'han rebut els següents informes:

1. Informe favorable del Servei de Reforma i Desenvolupament Rural (21/08/19) informa favorablement la instal·lació des del punt de vista de desenvolupament agrari.

2. Informe del Servei d'Agricultura (17/09/2019) informant favorablement els projectes perquè es tracta d'una terra pobre i molt pedregosa, poc profunda, és a dir, de baixa productivitat agrícola.

-Informe, de data 21/01/20, del Departament de Territori i Infraestructures del Consell de Mallorca informa favorablement els projectes amb les següents observacions:

-Cal recordar, que per a l'establiment o pas de les instal·lacions energètiques que calgui implantar fora de la parcel·la objecte d'aquest informe s'hauran de demanar les autoritzacions pertinents sempre que no estiguin situades en terrenys de domini, ús o servei públic.

-Cal aclarir els acabats de les noves edificacions proposades per tal de donar compliment a la norma 22 del PTIM i millorar així la seva integració paisatgística i ambiental: coberta amb teula àrab, acabat façana tipus pedra, marès o ocre terra. A més, cal estudiar la superposició dels acabats segons la Norma 22 als edificis prefabricats, per tal d'evitar la presència d'elements aliens a la tipologia tradicional.

-Caldria ampliar l'amplada i frondositat dels nous trams de barrera vegetal proposats, per tal de reduir de manera efectiva l'impacte paisatgístic del parc fotovoltaic, especialment des del camí de Santa Eulària.

-Convé realitzar la barrera vegetal amb les mateixes espècies arbòries i arbustives existents en l'entorn més proper, per tal de millorar la integració de la barrera a través de la mimetització de la vegetació dins l'entorn més proper.

Alternatives

Les alternatives presentades:

Alternativa 0: La no execució del projecte, es descarta. S'ha decidit projectar el parc fotovoltaic amb l'objectiu de reduir la dependència energètica, aprofitar els recursos de les energies renovables i diversificar les fonts de subministrament incorporant les menys contaminants.

La primera restricció a l'hora de trobar alternatives és la viabilitat tècnica del projecte, nivells d'irradiació solar, barreres geogràfiques, zones planes i de poca activitat sísmica i el punt d'evacuació d'energia. A partir d'aquí es trobaren 3 alternatives:

Alternativa 1: polígon 14, parcel·la 90 del T.M. de Santa Margalida.

Alternativa 2: polígon 14, parcel·la 3 del T.M. de Santa Margalida.

Alternativa 3: polígon 14, parcel·la 4 del T.M. de Santa Margalida.

Totes les alternatives es troben situades sobre zones d'aptitud fotovoltaica. Cap se situa sobre Espai Natural Protegit ni sobre Xarxa Natura 2000.

L'alternativa 1: s'ubica a una parcel·la dedicada al conreu de secà, plana i pràcticament sense arbrat. L'aptitud fotovoltaica és mitja-alta. La línia d'evacuació mitjançant una línia existent que travessa la parcel·la.

L'alternativa 2: s'ubica a una parcel·la dedicada al conreu de secà, plana i amb una massa forestal al centre de la parcel·la de 5400 m². L'aptitud fotovoltaica és mitja-alta. La línia d'evacuació mitjançant una línia existent que travessa la parcel·la.

L'alternativa 3: s'ubica a una parcel·la dedicada al conreu de secà, plana, cultius arboris i amb una massa forestal d'uns 7.500 m². L'aptitud fotovoltaica és baixa-mitja-alta. La línia d'evacuació mitjançant una línia existent que travessa la parcel·la.

S'analitzen alternatives i, en funció de paràmetres com aptitud fotovoltaica, vegetació, paisatge, proximitat a espais protegits i Xarxa Natura 2000 i efecte sinèrgic, s'escull l'alternativa 1.

Per determinar quina alternativa té menys afeccions paisatgístiques, s'ha fet una modelització, mitjançant un model digital del terreny LIDAR, de les conques visuals associades per a cada una de les alternatives. S'ha tingut en compte la instal·lació d'una pantalla vegetal perimetral de 2 metres d'alçada i els càlculs en un envoltant de 2 km des del perímetre d'instal·lació.

Els resultats són els següents:

	Superfície conca visual (ha)	% visibilitat envoltant 2 km
Alternativa 1	74	5
Alternativa 2	165	12
Alternativa 3	187	14

D'acord amb aquest estudi, l'alternativa amb menor impacte paisatgístic és l'Alternativa 1. S'ha de tenir en compte que la modelització s'hauria de haver realitzat amb una pantalla vegetal de 3 metres, l'alçada que ha d'assolir la barrera en menys de 3 anys. No s'ha requerit esmena perquè es considera que tant la superfície de la conca visual com el % de visibilitat disminuiran amb una pantalla de major alçada.

Referent a les sinergies amb altres parcs fotovoltaics, les plantes fotovoltaïques més pròximes es localitzen:

Alternativa / PFV	PFV Son Bauló	PFV Gálvez
Alternativa 1	1.035 m	1.063 m
Alternativa 2	1.565 m	1.641 m
Alternativa 3	1.845 m	1865 m

Taula 2. Distància en metres als parcs fotovoltaics més pròxims

En el cas de les sinergies, l'alternativa més adequada seria l'Alternativa 3

Els elements que s'han tingut en compte per comparar i escollir la millor alternativa es mostren a la següent taula:

VARIABLES AMBIENTALS	Valoració			Millor Alternativa
	Alternativa 1	Alternativa 2	Alternativa 3	
Aptitud FV	1 (mitja-alta)	0 (mitja-alta)	2 (B-M i alta)	Alt. 2
Vegetació	0 (conreu arbrat dispers)	2 (massa forestal central)	2 (massa forestal i cultius arboris)	Alt. 1
Paisatge	0 (veure taula 1)	1 (veure taula 1)	2 (veure taula 1)	Alt.1
Proximitat a espais protegits i XN2000	0	1	2	Alt.1
Sinergies amb altres instal·lacions	2(veure taula 2)	1(veure taula 2)	0(veure taula 2)	Alt.3
Índex d'Impacte	3	5	8	Alt.1

Nota: Valor 0=alternativa en menor Impacte potencial

Valor 2=alternativa amb major Impacte

S'ha elegit l'alternativa 1 com la que menor impacte ambiental produeix.

Principals impactes de l'alternativa escollida i la seva correcció

En primer lloc es presenta una identificació i descripció dels impactes que produirà el projecte sobre l'entorn, i en segon lloc, l'avaluació i valoració d'aquells més significatius.

La identificació dels impactes es representa en una matriu (Matriu de Leopold), en la que es consideren les accions del projecte que incideixen de forma directa o indirecta als elements del medi.

Una vegada identificats, es determina quins són significatius i s'avaluen i valoren en funció de diferents atributs en: compatible, moderat, sever o crític. Es presenta una taula final amb els impactes significatius valorats.

A la fase de construcció es valoren:

- Alteració de l'estructura edàfica, avaluat com a compatible.
- Destrucció de la vegetació, avaluat com a compatible.
- Alteració i pèrdua d'hàbitats faunístics, avaluat com a compatible.
- Molèsties a la fauna, avaluat com a moderat.
- Molèsties a la població, avaluat com a moderat.
- Pèrdua de l'ús tradicional del sòl, avaluat com a compatible.
- Afecció a les vies de comunicació, avaluat com a compatible.

A la fase d'explotació:

- Col·lisió d'avifauna amb el tancament de malla metàl·lica, avaluat com moderat.
- Utilització de fonts d'energia renovable, avaluat com a positiu.

A la fase de desmantellament:

- Molèsties sobre la fauna, avaluat com a moderat.

Una vegada identificats i valorats els impactes, es defineixen una sèrie de mesures correctores i preventives per tal d'evitar o reduir els efectes negatius. Es proposen 21 mesures per a la fase de construcció, 6 a la d'explotació i 7 a la de desmantellament.

En referència als impactes més severos, són majoritàriament la generació de residus i els impactes sobre el paisatge. En relació als residus, es realitzarà una adequada gestió dels residus de construcció i demolició generats durant les fases de construcció i desmantellament, separant-se a l'obra en fraccions.

Les plaques fotovoltaïques tenen materials contaminants perillosos i han de ser gestionats com RAEE'S. Per tant, el promotor o el propietari han d'assegurar que les plaques seran gestionades de forma correcta, tant durant la vida del parc com durant el desmantellament, tractant-los a com a residus perillosos i gestionant-los com a RESIDUS D'APARELLS ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS (RAEE), tal com s'estableix al Reial Decret 110/2015, de 20 de febrer, sobre residus d'aparells elèctrics i electrònics (codi LER-RAEE 160213*-13* 4. Aparells electrònics i de consum i panells fotovoltaïcs). Al Projecte s'haurà de garantir el correcte tractament mitjançant una declaració responsable de la gestió correcta de les plaques, signat pel promotor i/o el propietari. A més de preveure mesures com la realització d'un aval amb el cost del desmantellament perquè el propietari pugui desmantellar-ho si fos necessari.

Atesa la gran quantitat de parcs i panells fotovoltaïcs que s'estan instal·lant, és previsible que d'aquí uns anys hi hagi un volum de residus de plaques important, raó per la qual s'ha de preveure per estar preparats i poder gestionar-los i tractar-los correctament.

A l'estudi d'impacte ambiental no es fa referència a mesures per al manteniment adequat dels aparells elèctrics potencialment contaminants com són els centres de transformació els quals contenen olis o gasos dielèctrics i hexafluorur de sofre (SF₆). L'SF₆ és un gas d'efecte hivernacle amb un potencial d'escalfament global de 22.200 per la qual cosa s'ha d'evitar qualsevol fuga d'aquest gas.

En relació a la neteja de les plaques, en la mesura del possible es realitzarà "en sec", sense ús d'aigua, amb la finalitat d'estalviar aquest recurs. Si no es pogués, es farà servir aigua regenerada.

Per altra banda, la finalitat de l'estudi de visibilitat és determinar la visibilitat del projecte des dels punts d'observació amb potencials observadors.

Es presenta un estudi de la qualitat del paisatge, que té en compte les variables de vegetació i usos del sòl, masses d'aigües superficials, geologia, espais naturals i presència d'elements antròpics. Aquest estudi valora la parcel·la d'actuació com a qualitat mitja/baixa.

I un estudi de la fragilitat del paisatge, que es refereix a la conca visual dels principals observadors potencials de la zona d'estudi: visibilitat obtinguda situant als observadors potencials en aquelles zones des de la qual serà més probable la presència dels mateixos (nuclis de població, carreteres, ferrocarrils, ...). Les variables que es tenen en compte per realitzar l'estudi de la fragilitat del paisatge són les següents: visibilitat, accessibilitat, complexitat topogràfica i emmascarament. El radi màxim que s'ha tingut en compte per calcular la conca visual ha estat de 2 km al voltant de la parcel·la d'estudi. Aquest valora la fragilitat visual com a baixa o molt baixa al 88% del territori analitzat, 6% fragilitat mitja i un 6% són zones de fragilitat alta i molt alta corresponents majoritàriament a les àrees dels voltants de la parcel·la amb alta accessibilitat i zones amb presència d'elements antròpics d'alçada (balcons, teulades...).

També es presenta una valoració del paisatge respecte a l'actuació projectada, consistent en combinar la qualitat visual i la fragilitat, obtenint un resultat de 92% de l'àrea estudiada un valor mitjà-baix i el 7% un valor alt – molt alt que corresponen a les àrees visibles i d'accessibilitat alta pròximes al projecte.

En relació a la pantalla vegetal, l'estudi indica que on es planteja implantar la instal·lació està delimitat perimetralment per una barrera vegetal consolidada existent al costat Sud, Est i Oest, només serà necessari reforçar aquesta barrera en els trams que sigui necessari. A la zona Nord i Sur-est s'haurà d'implantar una pantalla vegetal amb una longitud total de 407 m i consistirà en la plantació d'ullastres "Olea europea", garrofers "Ceratonia siliqua" d'uns 2 m d'alçada i 16-18 cm de diàmetre amb 1 m de separació entre ells. Es plantaran un total de 408 unitats, el pressupost per restituir el sòl i instal·lar la pantalla vegetal és de 4.317,15 Euros

S'instal·larà un sistema de reg per degoteig automàtic per a tota la barrera vegetal que funcionarà durant tota la fase de funcionament, estarà connectat a un dipòsit de 3 m³ d'aigua que s'omplirà amb camions. Es farà un manteniment i neteja i es substituïran els exemplars morts.

El tancament en malla metàl·lica s'adapta a la norma 22 del PTIM. Tindrà una alçada màxima 2,2 metres i la malla s'aixeca 20 cm del terra per deixar passar la fauna.

Es presenta un Pla de Vigilància Ambiental (PVA) on es detallen els controls i es defineixen els indicadors de compliment a utilitzar per cada una de les fases, així com les mesures a adoptar en cas de incompliment. El projecte bàsic té un pressupost d'execució material (PEM) pel parc fotovoltaic Santa Eulària 1 de 2.126.840,51 d'euros i un PEM de 2.151.353,41 d'euros per el PFV Santa Eulària 2, raó per la qual i d'acord amb l'article 29 de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears, es designarà un auditor ambiental. A cap dels dos pressuposts s'inclouen les partides per a implementar la pantalla vegetal ni realitzar el desmantellament.

El pressupost destina 32.000 euros al PVA, 16.000 euros per cada parc:

- 10.000 € a la fase de construcció, de 5 mesos de durada, visita setmanal del tècnic i l'elaboració d'informes.
- 18.000 € fase de funcionament, duració 3 anys, visita mensual del tècnic i elaboració d'informes.
- 4.000 € fase de desmantellament, duració 2 mesos, visita setmanal del tècnic i elaboració d'informes.

L'EIA inclou un annex amb les mesures de restauració durant el període de desmantellament per tal que el terreny recuperi el seu estat original. Per dur a terme aquestes actuacions es pressuposten 58.277,67 Euros; com ja s'ha comentat, no estan previstes a cap dels pressuposts dels projectes bàsics.

El Projecte haurà de garantir el correcte tractament mitjançant una declaració responsable de la gestió de les plaques, que hauran de signar el promotor i/o el propietari. S'haurà d'indicar si està previst l'aval per a garantir el desmantellament del parc. En relació a la vida útil de la instal·lació, s'estima que siguin 25-30 anys, després de la qual s'haurà de desmantellar. S'informa que, si es vol seguir explotant com a parc, s'haurà de passar una nova AIA.

Es preveu una producció elèctrica fotovoltaica de 7.014.802 Kwh/any per cada parc, equivalent al 19,1% del consum total del terme municipal de Santa Margalida l'any 2018 segons dades de l'IBESTAT.

Conclusions

Per tot l'anterior, es proposa formular la declaració d'impacte ambiental favorable a la realització dels Parcs Fotovoltaics Santa Eulària 1 i Santa Eulària 2, agrupació de 9,702 MWp i 92.191 m² d'ocupació, parcel·la 90, polígon 14, TM Santa Margalida, promogut per Ventaja Solar 3 S.L. i Terbio Fotovoltaico S.L., atès que previsiblement no es produiran impactes adversos significatius sobre el medi ambient, sempre que es compleixin les mesures preventives previstes a l'EIA i el projecte bàsic a més dels següents condicionants:

1. Les noves edificacions plantejades destinades a Centre de Control CC, Centre de Transformació CT i Centre de Maniobra i Mesura CMM, per tal de donar compliment a la norma 22 del PTIM i millorar així la seva integració paisatgística i ambiental, han de complir: coberta amb teula àrab, acabat de façana tipus pedra, marès o ocre terra. A més, cal estudiar la superposició dels acabats segons la norma 22 als edificis prefabricats, per tal d'evitar la presència d'elements aliens a la tipologia tradicional.

2. S'haurà d'atendre el que disposa l'annex I de la llei 6/99, de directrius d'ordenació territorial, normes específiques sobre riscos, i durant el temps que durin les obres, s'han d'adoptar les màximes precaucions per evitar l'abocament de substàncies contaminants (olis, hidrocarburs, etc.) tant de manera accidental com per a dur a terme les tasques de manteniment de la maquinària emprada per executar l'obra.

3. S'ha d'assegurar que durant l'execució i ús del projecte es prendran les mesures establertes a l'article 8.2.c del Decret 125/2007 sobre mesures conjunturals de prevenció durant l'època de perill d'incendis forestals. Referent a utilitzar maquinària i equips, en terreny forestal i àrees contigües de prevenció, el funcionament dels quals generi deflagració, espurnes o descàrregues elèctriques susceptibles de provocar incendis forestals, s'ha de tenir en compte el següent:

- a) S'ha de complir allò que estableix la Directiva 98/37/CE, de 22 de juny, relativa a l'aproximació de les legislacions dels estats membres sobre màquines, pel que fa a les determinacions en relació al risc d'incendi.

- b) Les màquines que es facin servir a terrenys forestals o a menys de 500 metres dels mateixos s'utilitzaran extremant les precaucions en el seu ús i adequat manteniment (s'hi aplicaran mètodes de treball que evitin la provocació d'espurnes). El proveïment de benzina d'aquesta maquinària s'ha de realitzar a zones de seguretat aclarides de combustible vegetal.
- c) En tots els treballs que es realitzin a terrenys forestals o en aquells que es trobin condicionats per les mesures preventives anteriorment referides s'ha de disposar, per a ús immediat, d'extintors de motxilla carregats i de les eines adequades que permetin sufocar qualsevol conat que es pogués provocar.

Durant l'època de perill d'incendis i, en qualsevol cas, quan hi hagi una emergència, ha d'estar garantit el pas a la finca per als serveis d'emergència.

Els operaris participants en les obres seran instruïts en l'existència de risc d'incendi forestal, en les mesures de prevenció a adoptar, en les actuacions immediates a efectuar davant un conat d'incendi i coneixeran el número telefònic de comunicació en cas d'incendi forestal (112).

4.S'ha de garantir que es farà una prospecció prèvia a l'entrada de maquinària pesada a zona no explotada, i retirar les tortugues que es detectin, dipositant-les a parcel·les annexes inalterades amb condicions ambientals semblants.

5.Durant la realització de les rases, caldrà prendre mesures per evitar la caiguda de fauna, raó per la qual, si aquestes han de romandre obertes fora de la jornada laboral, s'haurà de disposar llistons per permetre la seva sortida i realitzar revisions diàries per alliberar els animals que hi hagin pogut caure.

6.Referent a la barrera vegetal:

- S'haurà de mantenir una pantalla vegetal consolidada a tot el perímetre i durant tota la vida dels parcs.
- Les àrees dels parcs on existeix una barrera vegetal consolidada, al costat Sud, Est i Oest, es mantindrà i reforçarà en els trams que sigui necessari.
- A la resta de la perimetral dels parcs sense vegetació, s'implantarà una pantalla vegetal amb una amplada i frondositat suficient per tal de reduir l'impacte paisatgístic, cal prestar especial atenció a l'àrea visible des del camí de Santa Eulària. Aquesta barrera vegetal estarà constituïda per una combinació d'estrat arbori i arbustiu, utilitzant les mateixes espècies existents en l'entorn més proper, format per dues masses boscoses de pins "Pinus halepensis", alzines "Quercus ilex", mates "Pistacia lentiscus" i ullastres "Olea europea".

L'estrat arbori estarà format per espècies vegetals de les mencionades de port mitjà o gran (d'uns 2 m d'alçada i 16-18 cm de diàmetre) i l'estrat arbustiu per mates "Pistacia lentiscus". La separació entre els peus sembrats estarà compresa entre 1 i 2,5 metres atès el volum que pot ocupar cada individu arbori i a la possibilitat de desenvolupament de la part aèria.

- Es faran revisions periòdiques, manteniment, neteja i reposició d'exemplars morts durant tota la vida del parc, s'ha d'assolir l'alçada de 3 metres en un termini màxim de 3 anys.
- S'instal·larà un sistema de reg automàtic per degoteig, es realitzaran regs de reforçament, sobretot durant la fase de sembra i els dos primers anys, en els mesos estivals, quan l'estrès hídric és més elevat. Es realitzarà el reg preferentment amb aigua depurada, en horari de menor intensitat lumínica.

7.L'òrgan substantiu i l'òrgan ambiental podran, en qualsevol moment, verificar l'estat de la barrera vegetal i, en el cas de que no estigués ben executada, l'òrgan substantiu obligarà al promotor a instal·lar-la amb les conseqüències establertes en la llei per incompliment de la DIA.

8.Tant la fase de construcció com la fase de desmantellament s'han de fer fora de l'època de reproducció de les aus que hi són presents. És a dir, no es poden realitzar entre els mesos de febrer i juny, ambdós inclosos.

9.S'haurà de fer inspeccions visuals dins la parcel·la de manera periòdica, al menys una vegada a la setmana, per revisar la presència de possibles animals ferits o morts. En el cas de trobar-se un animal mort o ferit i que sigui una espècie catalogada o protegida, o en cas de dubte, haurà d'avisar-se a l'112 o als agents de medi ambient del Govern Balear. En el cas que sigui un cadàver, no s'haurà de tocar, en cap cas, ni desplaçar-lo, deixant-lo intacte tal com s'ha trobat.

10.S'haurà de manifestar el compromís del promotor de realitzar la sembra de cultius herbacis, o un altra explotació agrària, a l'àrea dels parcs perquè pugui ser emprat com a zona d'alimentació i campeig per a les aus, a més de possibilitar l'explotació de ramaderia ovina.

11.Quedarà prohibit l'ús de pesticides i d'altres verins al terreny del parc fotovoltaic. Es farà el control de la vegetació de l'interior del parc fotovoltaic mitjançant pastura amb ramat ovi o amb mitjans mecànics que no afectin al sòl (desbrossadores).

12.El tancament en malla metàl·lica s'ha d'adaptar la norma 22 del PTIM. L'alçada màxima 2,2 metres i la malla s'aixeca 20 cm del terra per a deixar passar la fauna.

13.S'haurà de garantir que les subjeccions de les plaques es realitzen de materials correctes i preparats per a la intempèrie que no generin impactes sobre el sòl.

14.S'hauran de preveure mesures per prevenir o evitar possibles electrocucions i col·lisions d'aus a les noves torres metàl·liques.

15.Durant la fase d'explotació es farà un manteniment preventiu de tots els equips elèctrics que continguin olis o gasos dielèctrics. Es realitzarà un control del gas hexafluorur de sofre (SF_6) de manera periòdica, mitjançant la verificació de la pressió o de la densitat i s'aplicaran mesures correctores si es detecten fuites. En les operacions de manteniment que impliquin el buidat de l'hexafluorur de sofre, es recuperarà el gas.

16.S'han de realitzar mesures periòdiques del camp electromagnètic durant la vida útil de les instal·lacions fotovoltaïques, de la línia elèctrica i de la subestació elèctrica i s'ha de complir amb l'establert al Reial Decret 1066/2001, de 28 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament que estableix condicions de protecció del domini públic radioelèctric, restriccions a les emissions radioelèctriques i mesures de protecció sanitària davant d'emissions radioelèctriques i al Reial decret 337/2014, de 9 de maig, pel qual s'aproven el Reglament sobre condicions tècniques i garanties de seguretat en instal·lacions elèctriques d'alta tensió i les seves instruccions tècniques complementàries ITC-RAT 01 a 23 o a la normativa que els substitueixi.

17.La neteja dels panells fotovoltaïcs es realitzarà, en la mesura del possible, "en sec", sense ús d'aigua, amb la finalitat d'estalviar aquest recurs, i si no fos possible, que sigui amb aigua regenerada. Per a l'ús d'aigües regenerades s'haurà de complir amb el RD 1620/2007, de 7 de desembre, pel qual s'estableix el règim jurídic de la reutilització de les aigües depurades.

18.Atès que els pressuposts dels projectes superen el milió d'euros, es designarà un auditor ambiental. Serà responsable de vigilar que es compleixin les mesures preventives i correctores a aplicar, principalment la pantalla vegetal, el seguiment ambiental i el desmantellament; a més de l'elaboració d'informes.

19.Els panells fotovoltaïcs tenen materials contaminants perillosos raó per la qual s'hauran de tractar com a residu d'aparells elèctrics i electrònics, tal com s'estableix al Reial Decret 110/2015, de 20 de febrer, sobre residus. Per tant, s'haurà de garantir la correcta gestió dels panells fotovoltaïcs, tant en la fase d'explotació com de desmantellament mitjançant una declaració responsable de la gestió correcta de les plaques, que hauran de signar el promotor i/o el propietari, sense perjudici de que l'òrgan substantiu valori l'aplicació potestativa de l'article 31 de la Llei 12/2016 d'avaluació ambiental relatiu a fiances i/o assegurances per garantir dit desmantellament.

20.Una vegada finalitzada la vida útil de les instal·lacions fotovoltaïques (que es preveu en 25-30 anys) es recuperarà el terreny al seu estat original i es prendran les mesures correctores necessàries per tal d'eliminar o disminuir l'impacte ambiental associat. Això no obstant, si en el termini de 25 anys es vol seguir explotant com a parc, s'haurà de sotmetre a un nou procediment d'Avaluació d'Impacte Ambiental.

21.S'hauran d'implementar mesures per tal d'evitar emissions durant la fase de manteniment, com l'ús de vehicles elèctrics per a realitzar les tasques de manteniment dels parcs i la instal·lació d'autoconsum fotovoltaïc als edificis de la instal·lacions.

Es recorda que:

- Per a l'establiment o pas de les instal·lacions energètiques que s'hagin d'implantar fora de la parcel·la 90 del polígon 14 del TM de Santa Margalida s'han de demanar les autoritzacions administratives pertinents.
- En el cas que s'haguessin de fer tala d'arbres per a la prevenció d'incendis, és necessària l'autorització de l'òrgan forestal.

Aquesta Declaració d'impacte ambiental s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'obtenció de l'autorització.

Palma, 18 de maig de 2020

El president de la CMAIB
Antoni Alorda Vilarrubias

